

Charlene Heineken is rijkste Nederlander

Van onze verslaggever

Amsterdam * Charlene de Carvalho-Heineken, dochter van de overleden bierbrouwer Freddy Heineken, is de rijkste Nederlander. Met een vermogen van 12,5 miljard euro staat ze bovenaan in de nieuwste editie van de Quote 500. Volgens het zakenblad is het vermogen van De Carvalho-Heineken in

een jaar tijd met ruim dertien procent toegenomen. Ze neemt de topositie over van Frits Goldschmeding, oprichter van uitzendketen Randstad, die met 4,3 miljard euro nu op de tweede plaats staat. Op drie staat topman Dik Wessels van bouwonderneming VolkerWessels (4 miljard euro), op vier Ralph Sonnenberg van Hunter Douglas (het bedrijf achter Luxaflex).

Mediamagnaat John de Mol neemt de vijfde plek in met een (verondersteld) vermogen van 2,6 miljard euro. Het blad geeft ook een overzicht van vermogende bekende Nederlanders. Op dat lijstje staan onder anderen tv-producent en oud-acteur Reinout Oerlemans (165 miljoen euro), dj Tiesto (120 miljoen) en media-ondernemer en oud-radio-dj Lex Harding (75 miljoen). De rijkste families zijn de C&A-familie Brenninkmeijer (22 miljard euro), de familie Van der Vorm van investeringsfonds HAL (9,2 miljard) en de familie De Rijke (Kruidvat/investeringsmaatschappij De Hoge Dennen) met 2,1 miljard. HAL heeft onder meer grote belangen in baggeraar Boskalis.

Paginatitel

Tommy Wieringa

Haat is liefde

Annabel Nanninga, lijsttrekker voor Forum voor Democratie in Amsterdam, schreef als columnist en opiniemaker onbarmhartig over de stad die ze nu wil gaan dienen. Een onleefbare kuststad noemde ze hem, een grafgat en een 'intens crimineel, goor, onveilig kurdorp vol kanslozen' dat ze de rug zou toekeren zodra ze de kans kreeg.

Met zulke Amsterdammers heb je geen Rotterdammers meer nodig. Zodra ze door Thierry Baudet werd aangezocht als lijsttrekker voor FvD, verschoot ze echter van kleur. „Nee, ik haat Amsterdam niet echt”, zei ze. „Ik houd van deze stad, maar ik zie wel dingen gebeuren waar ik kwaad van word.”

Dat klinkt al heel anders. Al heel redelijk zelfs, alsof het eerste compromis al in de maak is.

Permanente verontwaardiging en ontremde vuilbekkerij waren haar verdienmodel. Nu ze de politiek in gaat, heeft ze het ene verdienmodel vlotjes ingeruild voor het andere.

Ook over asielzoekers en migranten matigde ze onmiddellijk haar toon: het woord 'dobbernege' voor migranten in bootjes op de Middellandse Zee had ze gebruikt om haar medeleven met die mensen te betuigen. „Kwetsen is soms nodig om je punt te maken”, zegt ze daar nu over. „Maar ik schreef dat stukje juist uit pure compassie voor die arme sloebers die verzuipen op zee. Juist omdat er niks gebeurde om ze te helpen.”

Ah ja.

Hoe we vervolgens haar toenmalige oplossing voor het vluchtelingen-vraagstuk moeten duiden – 'hopen dat de ebola een beetje doorpakt' – laat ze onvermeld.

We hoeven Annabel Nanninga, met andere woorden, niet op haar woord te geloven. Ze bedoelt het tegenovergestelde van wat ze zegt. Haat is liefde. Racisme is compassie. Scheldwoorden zijn koosnaampjes. In Theater Nanninga is niets wat het lijkt. Alles vermaak. Ook haar overstap naar de Amsterdamse politiek moeten we beschouwen als entertainment.

Mijn leestip voor Annabel Nanninga is 'Het ironische van de ironie' van Harry Mulisch. Hij betoogt daarin dat ironie een gevaarlijk stijl-middel is. Ze werkt alleen zolang we weten dat iemand eigenlijk iets anders bedoelt dan hij zegt, dat is de stilzwijgende afspraak van de ironie. Mulisch' richtte zich in zijn schotschrift tegen Gerard Reve, die racistische uitlatingen over zwarten en antisemitische uitspraken over Mulisch had gedaan. Hij was daar evenwel niet verantwoordelijk voor te houden omdat hij zich achter het masker van de ironie verschool. Maar, schreef Mulisch, intussen was het ironische spel ernst geworden. „De corpsstudent speelt net zo lang de man met de grote bek, tot hij het is. Dat is het ironische van de ironie: dat zij het plotseling niet meer is. Wie ironisch spreekt, zegt het tegendeel van wat hij meent, maar zodanig, dat een ander dat doorziet. Van het Reve zegt wat hij meent, maar zodanig dat de ander dat niet doorziet en denkt nog steeds met ironie te doen te hebben.”

Dankzij Mulisch' kraakheldere redenering weten wij nu dat Annabel Nanninga dobbernege bedoelt wanneer zij dobbernege zegt. De rest is gelul.

Stokoud foutje bron hartziekte

Veel dragers onbekend * Vooral in noorden Nederland

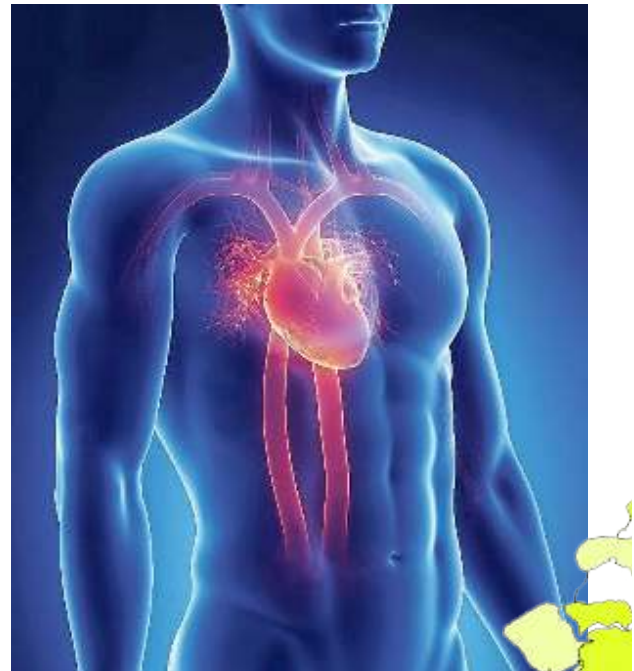
Rens Koldenhof
r.koldenhof@hollandmediacombinatie.nl

Groningen * Ergens tussen 1200 en 1400 moet het gebeurd zijn. Het noodlot slaat toe bij een Friese man of vrouw. Door een mutatie van een gen dat een cruciale rol speelt bij de werking van de hartspier, ontstaat een dodelijke en gluiperige ziekte. Dodelijk, omdat de drager van dit gen een groot risico loopt om vroegtijdig te overlijden door hartfalen. Gluiperig, omdat dat veelal pas zal gebeuren nadat de betrokkene het gemankeerde gen heeft doorgegeven aan nakomelingen.

En die geschiedenis zal zich herhalen. Eeuwenlang. Tot 2012, het jaar waarin klinisch geneticus Paul van der Zwaag aan de Rijksuniversiteit Groningen promoveert op erfelijke hartziekten. Startpunt van zijn promotie is een groep van enige tientallen hartpatiënten in Noord-Nederland. Als genetisch onderzoek aanvankelijk niets oplevert, breidt Van der Zwaag zijn zoektocht uit naar de oorzaak van de hartspierziekte in deze families. Zo ontdekt hij dat bij tientallen patiënten op positie 14 van het PLN-gen een aminozuur ontbreekt. Het ontbreken van dit aminozuur is de boosdoener die de dodelijke hartspierziekte PLN veroorzaakt. En omdat Friezen eeuwenlang honkvast waren, is het defect vooral in het noordelijk deel van Nederland te vinden.

Noord-Holland

De vondst van Van der Zwaag ontdekt de oorsprong van naar schatting tien procent van de erfelijke hartspierziekten in Nederland. Inmiddels zijn al meer dan duizend mensen gevonden die drager zijn van de aandoening. Maar vermoedelijk gaat het om veel meer mensen.

Door PLN wordt de hartspier te wijd, waardoor het bloed niet goed door het lichaam pompt. ILLUSTRATIE STICHTING PLN

Op basis van onderzoek in Groningen en in Amsterdam schat Van der Zwaag dat ongeveer een op de duizend mensen in Noord-Holland behept is met de ziekte. Dat zou neerkomen op ongeveer 2700 dragers. Vooral in het noordelijk deel van de provincie is sprake van een verhoogd risico, wijst de inventarisatie tot dusver uit. Een redelijk eenvoudige DNA-test wijst uit of iemand drager is van de

ziekte, maar Van der Zwaag wijst er nadrukkelijk op dat niet iedereen die een familielid met hartproblemen heeft zich zou moeten testen. „Het is beter daarover eerst met de huisarts en eventueel met een klinisch geneticus te overleggen”, aldus Van der Zwaag. En zelfs als door stamboonderzoek het vermoeden bestaat dat je drager zou kunnen zijn, is testen niet vanzelfsprekend. Niet iedereen

Aandeelhouders in wietpillen

Rien Floris

Amsterdam * Wordt de Weesper wietpillenontwikkelaar Echo bedreigd door een vijandige overname? Of is er een weerbarstige aandeelhouder die een te grote broek heeft aangetrokken als je kijkt naar het aandelenpakket? De Ondernemingskamer Amsterdam boog zich gistermiddag uren-

lang over een verzoek van aandeelhouder FeyeCon om een onderzoek te bevelen naar de gang van zaken bij het wietpillenbedrijf. Gespreken met Russische investeerders werden laatst zelfs begeleid door Hells Angels. Onrustbarend. Zij het dat de motorbende arriveerde in een Citroën Picasso met kinderzitje, zo constateerde voorzitter G. Makkink fijnjes. Hij had de foto's gezien.

Het draait allemaal om Echo Pharmaceuticals in Weesp dat de formule voor medicinale wietpillen wist te ontwikkelen. Maar het verder klinisch testen en op de markt brengen, vergt groot kapitaal dat het bedrijfje niet heeft. Inmiddels heeft de Duits/Tsjechische investeerder Telor de meerderheid in handen van Echo. FeyeCon vrees verkoop van de formule richting wietwalhalla

paul kusters
toosenhenk.nl

ERGERNISSEN ZIJN VAAK HEEL PERSOONLIJK

Stelling 224 stemmen

Minder lesuren voor scholieren

12% **88%**

Eens

Als de lesuren te lang zijn, wordt er niet goed meer opgenomen. Dat gaat dan ten koste van de leerlingen zelf, terwijl dat niet nodig is.

Ferrie Koster
Zaandam

Oneens

Volgens mij hebben heel veel leerlingen eerder meer onderwijs nodig dan minder.

Peter Miedema
Schagen

De nieuwe stelling

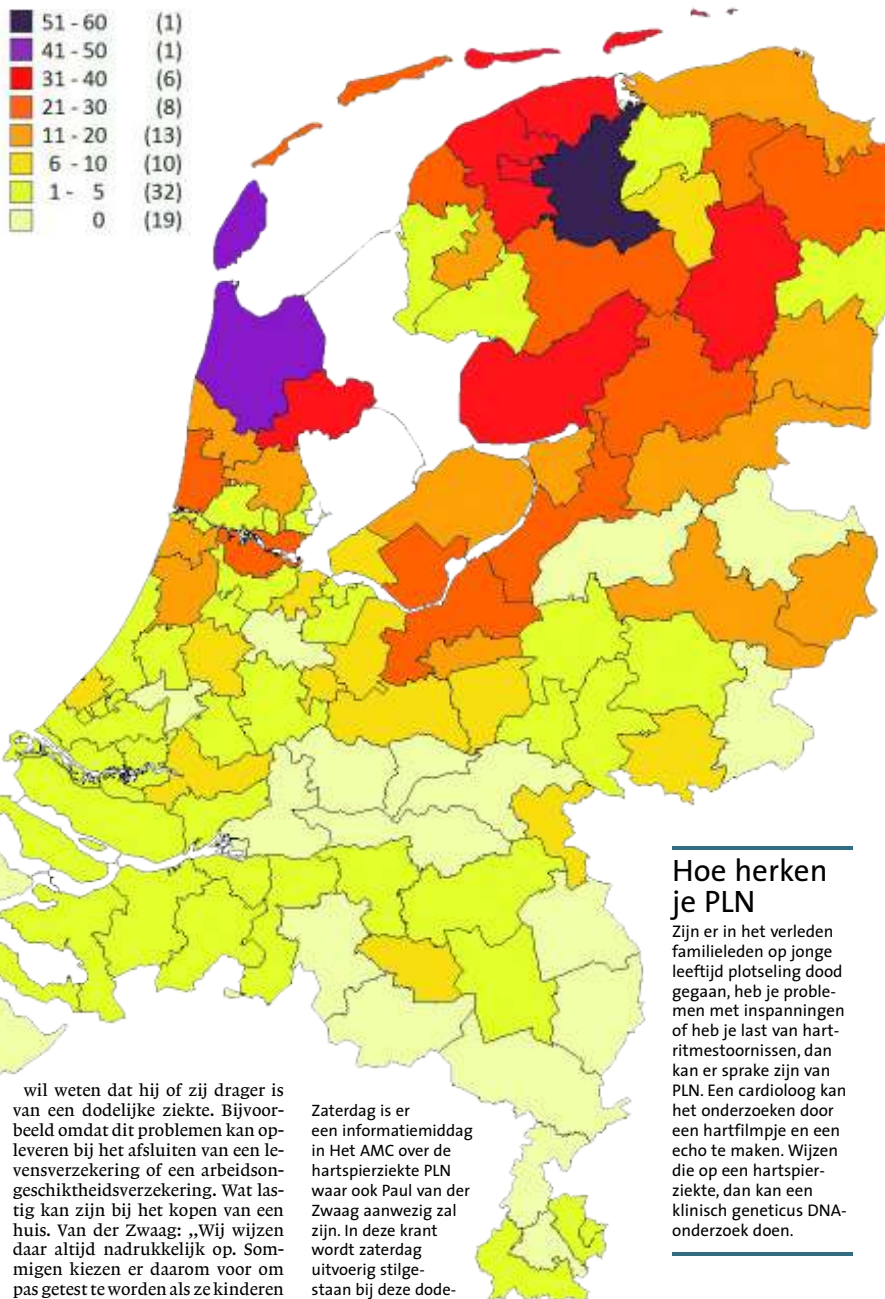
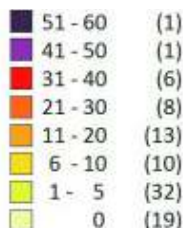
Stem en reager op onze website

Meer ruimte nodig voor fiets

Vorbij scheurende e-bikers, scholieren die met zijn drieën naast elkaar blijven rijden, schreeuwende racefietsers; de ergernissen op de almaar drukker wordende fietspaden nemen toe. Toch zouden we graag zien dat nog meer mensen de fiets (en het openbaar vervoer) pakken om naar het werk te gaan. Het is tijd voor een deltaplan voor het fietsverkeer. Onderdeel hiervan zou moeten zijn dat alle fietspaden binnen de bebouwde kom dubbel zo breed worden. Ook als dit ten koste gaat van de ruimte voor het autoverkeer. Er moet meer ruimte komen voor fietsers.

Paginatitel

Waar komt de erfelijke hartspierziekte PLN voor?

Hoe herken je PLN

Zijn er in het verleden familieleden op jonge leeftijd plotseling dood gegaan, heb je problemen met inspanningen of heb je last van hart-ritmestoornissen, dan kan er sprake zijn van PLN. Een cardioloog kan het onderzoeken door een hartfilmpje en een echo te maken. Wijzen die op een hartspierziekte, dan kan een klinisch geneticus DNA-onderzoek doen.

Zaterdag is er een informatiemiddag in Het AMC over de hartspierziekte PLN waar ook Paul van der Zwaag aanwezig zal zijn. In deze krant wordt zaterdag uitvoerig stilgestaan bij deze dodelijke aandoening.

wil weten dat hij of zij drager is van een dodelijke ziekte. Bijvoorbeeld omdat dit problemen kan opleveren bij het afsluiten van een levensverzekering of een arbeidsongeschiktheidsverzekering. Wat lastig kan zijn bij het kopen van een huis. Van der Zwaag: „Wij wijzen daar altijd nadrukkelijk op. Sommigen kiezen er daarom voor om pas getest te worden als ze kinderen willen.”

vechten elkaar de tent uit

Uruguay, uitkleden van het bedrijf en wil gerechtelijk onderzoek. Bij de Ondernemingskamer kreeg het bedrijf het verzoek als een boemerang terug. Andere Nederlandse aandeelhouders steunen Telor op bijna alle punten en willen eigenlijk ook wel een onderzoek, maar dan óók naar de rol van FeyeCon. FeyeCon heeft wat de andere aandeelhouders betreft boter op het hoofd.

Het bedrijf heeft zelf al eens bedreigd het faillissement van Echo aan te vragen. En het heeft de andere aandeelhouders bestookt met aansprakelijkstelling omdat ze niet in zee wilden met een Oekraïens-Canadese investeerder die FeyeCon had gevonden. Voer voor juristen. Aan toga's geen gebrek, iedereen had een raadsman meegenomen. Voorzitter Makkink

signaleerde volledig verstoorde verhoudingen. Hij trachtte de kluwen te ontwarren en partijen op één lijn te krijgen. Een onderzoek zorgt voor een slecht imago. Hij stelde voor een bestuurder te benoemen om orde op zaken te stellen; ook tussen de aandeelhouders. Op het laatste moment werd dat getorpedeerd. Binnen zes weken doet de Ondernemingskamer nu uitspraak.

CDA-Kamerlid Jaco Geurts stelt Kamervragen over CBS berekeningen dat er dertig procent minder dieren in de Noordzee zouden zijn. Wageningen Marine Research is verbaasd over de CBS-aanname omdat CBS helemaal geen onderzoek heeft gedaan.

Kritiek op CBS-rapport

1 Wat deed het CBS?

Het CBS berekende de indexen voor het tweede Nederlandse Living Planet Report (LPR) van het Wereld Natuur Fonds. Dat concludeert: 'In de periode 1990-2015 zijn de populaties van 140 soorten zeedieren in de Noordzee gemiddeld met meer dan 30 procent afgenomen. Dit is vooral toe te schrijven aan de achteruitgang van dieren die in of op de zeebodem leven, zoals schelpdieren, kreeftachtigen en zee-egels. De populaties zeevissen en zeevogels veranderden in deze periode niet of nauwelijks, terwijl bruinvissen in aantal toenamen'.

2 Hoe zit het volgens de onderzoekers in Wageningen?

Wageningen Marine Research is verbaasd over de conclusies in het Living Planet Rapport over de teruggelopen hoeveelheid diersoorten in de Noordzee. Er werden data van Wageningen gebruikt. „Maar deze conclusie kun je op basis van die gegevens niet trekken”, zegt Ingrid Tulp, onderzoeker bij Wageningen Marine Research. Het CBS en WNF trekken volgens haar conclusies terwijl ze zelf geen onderzoek hebben gedaan en wel wijzen naar de visserij als oorzaak.

3 Zijn de vissers de oorzaak?

De veronderstelde afname wordt geweten aan de bodemvisserij. Dit is opmerkelijk volgens Tulp. „We twijfelen er niet aan dat dit invloed heeft op het bodemleven, maar de visserij-intensiteit is over deze periode juist afgenomen. Het lijkt erop

dat de schrijvers van het rapport arbitrair een oorzaak hebben aangewezen. Er is nog meer veranderd in het systeem zoals de visserij, zandsuppletie of de watertemperatuur.”

4 Heeft CBS zijn werk niet goed gedaan?

Volgens Tulp zijn de onderzoekers van Wageningen Marine Research nauwelijks geraadpleegd. „Er is ons (en een aantal andere organisaties) gevraagd of onze data gebruikt mocht worden. Uiteraard kan dat, want alles is openbaar. Vervolgens kregen we in een workshop de vraag om de trends die het CBS presenteerde te duiden en mogelijke oorzaken aan te geven. We hebben toen uitgelegd dat we dit, op basis van de huidige beperkte kennis, niet kunnen. Daar is veel diepgaander onderzoek voor nodig.”

5 Wat wil Kamerlid Jaco Geurts (CDA) nu?

Hij verklaart: „Over het CBS bericht heb ik samen met de CU en SGP vragen aan de minister van economische zaken en klimaat en de minister van LNV gesteld. Want het kan niet zo zijn dat het CBS, onze nationale, onafhankelijke rekenmeester, conclusies trekt waarvoor zij, waarschijnlijk, niet de juiste kennis in huis heeft. Het is onacceptabel dat de visserij hierdoor in een kwaad daglicht wordt gezet. Het CBS is een onafhankelijke instantie en moet dat ook blijven. Daarom trekken wij samen aan de bel om opheldering te krijgen.”

Rien Floris

Met de pulslok ontziet de visserij de zeebodem.

FOTO HMC